

Гострі і хронічні лейкемії

Полтавський державний медичний університет

План лекції:

- **Гострі лейкемії:** етіологія, патогенез, класифікація, клінічні симптоми і синдроми, діагностика, принципи лікування;
- **Хронічний мієлолейкоз:** етіологія, патогенез, класифікація, клінічні симптоми і синдроми, діагностика, принципи лікування;
- **Хронічний лімфолейкоз:** етіологія, патогенез, класифікація, клінічні симптоми і синдроми, діагностика, принципи лікування;

Лейкемії

Гострі

Хронічні

(в залежності від морфоцитохімічних особливостей субстратних клітин, але **не** за тривалістю перебігу)

Субстрат

**Бластні
клітини**

**Морфологічно
зрілі та
елементи, що
дозрівають**

LA – гетерогенна група пухлинних захворювань крові (гемобластозів), які характеризуються:

- первинним ураженням кісткового мозку морфологічно незрілими кровотворними (бластними) клітинами з витісненням ними нормальних елементів гемопоєзу;
- інфільтрацією бластними клітинами різних тканин і органів.

Субстрат пухлини

- клон з однієї кровотворної клітини, яка піддалась мутації (рання або коммітована клітина–попередниця)

ЕПІДЕМІОЛОГІЯ

ЛА – 3% новоутворень.

Захворюваність – 5 на 100 тис. населення.

Дорослі : діти = 4 : 1

ГМЛ : ГЛЛ = 6 : 1

80-90% випадків у дітей – ГЛЛ

у 80% хворих після 40 років - ГМЛ

ЕТІОЛОГІЯ

- 1. Мутації в генетичному апараті
кровотворної клітини – хромосомні аберації
(транслокації, делеції, інверсії).**
- 2. Віруси:**
  - РНК-ретровіруси – в лейкозних клітинах
виявляється РНК-залежна
ДНК-полімераза), в нормі – відсутня;**
  - Т-клітинний лейкоз /лімфома
HTLV-1 вірус (Японія, жителі Карибського
басейну);**
  - вірус Епштейн-Барра – причина лімфоми
Беркідта, В-клітинних ГЛЛ, лімфом.**
- 3. Іонізуюча радіація.**

Етіологія

4. Паління – **10%** усіх LA, тах. ризик при стажі ≥ 10 років.

Особливо у осіб > 60 років.

20% ГМЛ – наслідок паління

У Британії паління – причина

200 випадків захворювання на рік.

(The British Journal of Cancer, 1999;
J.P.Greer, M.C.Kinney, 1993; D.A.Scheinberg et al., 1997)

5. Хімічні речовини
(бензол $\rightarrow$ лейкемогенний ефект).

6. Трансформація пухлинних захворювань
ГЛЛ $\rightarrow$ ГМЛ (13%)
під час прийому етопозиду і теніпозиду.

КЛАСИФІКАЦІЯ

Гострих лейкозів і їх морфоцитохімічні особливості

Морфоцитохімічна форма (ВООЗ, 1976)

Основні цитохімічні показники або тести

Варіанти ГЛ по FAB-класифікації (1976)

ЛІМФОБЛАСТНІ

Лімфобластні (у дітей)

PAS-позитивна

L₁ – малі розміри клітин

Лімфобластні (у дорослих)

PAS-позитивна

L₂ – з крупними клітинами

Плазмобластні

Виявляється моноклонова гаммапатія (М-градієнт)

L₃ – бласти типу клітин при лімфомі Беркїтта

Морфоцитохімічна форма (ВООЗ, 1976)	Основні цитохімічні показники або тести	Варіанти ГЛ по FAB-класифікації (1976)
НЕЛІМФОБЛАСТНІ		
Недиференційований лейкоз	Усі реакції негативні	M ₀ – недиференційовані бласти
Мієлобластний	Висока пероксидаза, ліпіди, кисла фосфатаза	M₁ – гострий мієлобластний лейкоз без ознак дозрівання бластів M₂ – гострий мієлобластний лейкоз з ознаками дозрівання бластів

Морфоцитохімічна форма (ВООЗ, 1976)	Основні цитохімічні показники або тести	Варіанти ГЛ по FAB-класифікації (1976)
НЕЛІМФОБЛАСТНІ		
Промієлоцитарний	Висока пероксидаза, ліпіди, кисла фосфатаза	M ₃ – промієлоцитарний
Мієломонобластний	Пероксидаза	M ₄ – мієломонобластний
Монобластний	Естераза	M ₅ – монобластний
Еритробластний (еритромієлоз)	PAS (в еритроцитах), пероксидаза, естераза – слабо виражені	M ₆ – еритробластний
Мегакаріобластний	Антиген VIII фактору	M ₇ – мегакаріобластний

Полісимптомність клінічних проявів LA

Синдроми:

1. **Анемічний (70-80%)** – ранній, при усіх варіантах LA.
2. **Виразково-некротичний** – виразки слизових оболонок порожнини рота, ясен, мигдалин (при мієлоїдних варіантах).
3. **Проліферативний (інфільтрація) (50%)** – гепато- і спленомегалія, лімфаденопатія, лейкемізація шкіри та внутрішніх органів.
4. **Геморагічний (50%)**
– від петехій до генералізації.

Полісимптомність клінічних проявів LA

Синдроми:

- 5. Інтоксикаційний** – гіпертермія, слабкість, астенія (при усіх варіантах LA).
- 6. Оссалгії і артралгії** трубчастих і плоских кісток (10%)
– при мієлоїдних варіантах.
- 7. Синдром імунодефіциту** (10%) – сепсис, пневмонія.
- 8. Маски соматичних захворювань** в атипових варіантах (25%):
  - гемоліз;
  - ураження нирок;
  - міокардіодистрофія.

КЛІНІЧНА КАРТИНА

- 1. Немотивована гіпертермія.**
- 2. Виражена слабкість.**
- 3. Інтоксикація**
- 4. Кровоточивість**
- 5. Тяжкі інфекції**
- 6. Стенокардія, порушення ритму (на фоні анемізації) – у осіб похилого віку**

ОБ'ЄКТИВНІ СИМПТОМИ

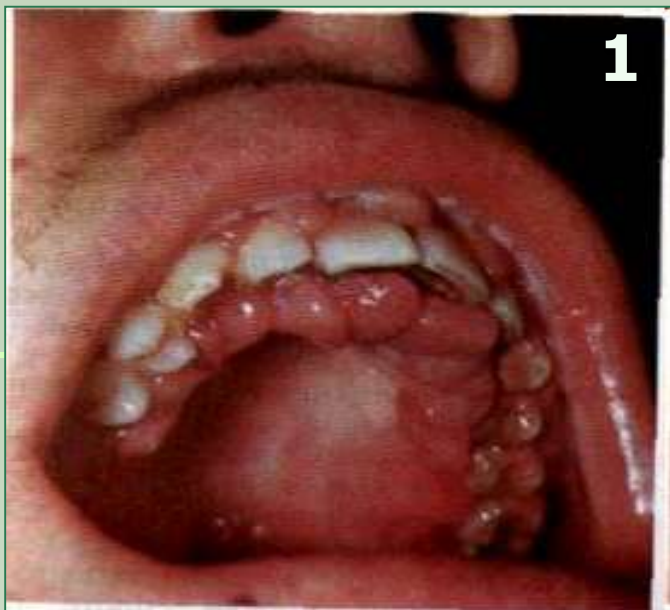
1. ↑ печінки, селезінки, л/вузлів – ГЛЛ
2. Гіперплазія ясен – ГММЛ, ГМонЛ
3. Лейкеміди (багряно-синюшні ущільнення, вузлики у шкірі) – ГЛЛ, ГММЛ, ГМонЛ
4. Геморагічний синдром – ГМЛ, ГПЛ
5. Артралгії, оссалгії – ГМЛ, ГЛЛ
6. Неврологічна симптоматика (нейролейкоз): менінгеальні знаки, парез нижніх кінцівок (ГЛЛ, ГМонЛ, ГММЛ, гіперлейкоцитоз $\uparrow 100 \times 10^9/\text{л}$ - ГМЛ)

Особливості клінічного перебігу ГМЛ і ГММЛ

- інтоксикація
- висока лихоманка
- геморагічний синдром
- гіперплазія ясен і мигдалин
- тяжкі інфекційні ускладнення
- лейкеміди

ГПЛ

- виражений геморагічний синдром (дебют з ДВЗ-синдрому: гострий і підгострий варіанти)
- кровотечі: маткові і носові
- геморагії у місцях травм

2

1. гіперплазія ясен при LA;
2. геморагічний синдром;
3. лейкеміди

Особливості клінічного перебігу

ГМонЛ

- **гепатомегалія**
- **лімфаденопатія**
- **геморагії**

Гострий еритромієлоз

- **гіперхромна анемія**
- **ретикулоцити – N**
- **гіпербілірубінемія**
(за рахунок непрямой фракції)

Екстрамедулярні ураження

- Лейкеміди шкіри
- Легені
- Сітківка
- Кишечник
- Ясна
- Серцевий м'яз
- Яєчка
- Яєчники

ГМЛ – гранулоцитарна саркома (раніше – хлорома) – немає бластної інфільтрації кісткового мозку дебют – з ураження тканин.

При своєчасній терапії – **ЕМУ:**

- як відображення пухлинної прогресії;
- розвиток резистентності;
- при запущених формах (в момент діагностики).

Принципи діагностики LA

1. Морфологічне дослідження: клітини крові, кісткового мозку.
2. Цитохімічний аналіз: бластних клітин кісткового мозку.
3. Імунофенотипування. На поверхні і в цитоплазмі клітин > 300 білків-антигенів (**CD**) – кластери диференціювання:
  - підтвердження діагнозу (M0, M7 – обов'язково)
  - постановка діагнозу при сумнівних морфологічних і цитохімічних варіантах
  - діагностика біфенотипових ГЛ
  - виявлення аберрантної антигенної експресії при повній ремісії (мінімальна резидуальна хвороба)
  - розподіл ГЛ на прогностичні групи

Принципи діагностики ЛА

- Цитогенетичний аналіз.

90% хворих – генетичні поломки

- **«Золотий стандарт» діагностики і прогнозування ГЛ**

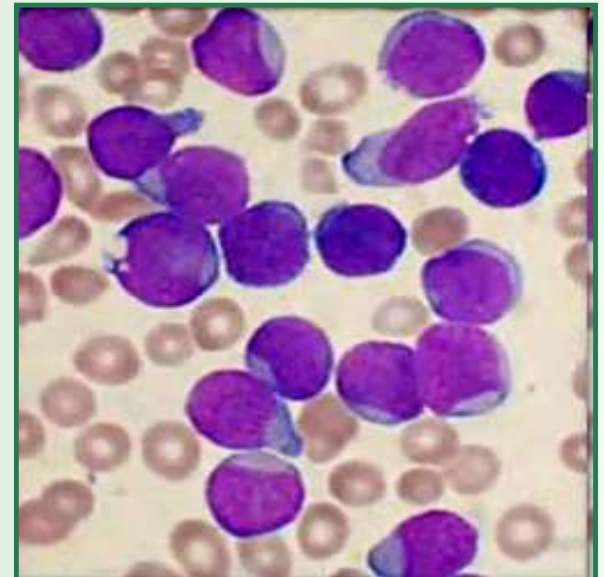
- При ГЛЛ наявність $t(9;22)$ з утворенням химерного гену $bcr-abl$ – несприятливий прогноз (у 30% дорослих пацієнтів)
- При ГМЛ - $t(15;17)$, $t(8;21)$, $inv(16)$ – сприятливий прогноз
- При ГМЛ – $del(5q)$, $del(7q)$, $inv(3)$ – несприятливий прогноз

ГЕМОГРАМА :

- Трьохпаросткова цитопенія або анемія або лейкопенія / лейкоцитоз.
- Бластні клітини:
  - не визначаються або 90-95% (hiatus leucaemicus)

МІЄЛОГРАМА :

- Бласти > 20%.

Міністерство охорони здоров'я України

КП «Полтавська обласна клінічна лікарня
ім. М.В. Скліфосовського ПОР»
Клініко-діагностична лабораторія

МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
Форма № 224/о
Затверджена наказом МОЗ України
04.01.2001 р. № 1

218 КЛІНІЧНИЙ АНАЛІЗ КРОВІ № 1000
" 01 02 2019 р.
(дата взяття матеріалу)

Прізвище, ім'я, по батькові

Заклад

Медична карта №

Клінічний діагноз (профогноз)

Відділення

Вік

Найменування показників		Результат
Гемоглобін	ч	
	ж	
Еритроцити	ч	
	ж	
Кольоровий показник		
Ретикулоцити		
Тромбоцити		
Лейкоцити		
Швидкість осідання еритроцитів (ШОС)	ч	
	ж	64
Нейтрофіли	Міелоцити	5%
	Метаміелоцити	5%
	Паличкоядерні	3%
	Сегментоядерні	13%
Еозинофіли		0%
Базофіли		0%
Лімфоцити		68%
Моноцити		13%
Плазматичні клітини		0%

ПОКЛ КДЛ MINDRAY 5150

ID проби: 218
Режим: WB-CBC+DIFF
ID пацієнта:
Времія аналізу: 01/02/2019 09:56
Параметр Результат Ед изм
WBC H 0.71 10⁹/L
Neu# H 0.14 10⁹/L
Lym# H 0.34 10⁹/L
Mon# H 0.23 10⁹/L
Eos# H 0.00 10⁹/L
Bas# H 0.00 10⁹/L
Neu% H 19.9 %
Lym% H 46.8 %
Mon% H 32.0 %
Eos% H 0.0 %
Bas% H 1.3 %
RBC H 0.98 10¹²/L
HGB H 83 g/L
HCT H 19.5 %
MCV 98.1 fL
MCH 31.9 pg
MCHC 325 g/L
RDW-CV 17.0 %
RDW-SD 57.1 fL
PCT H 28 10⁹/L
MPV 10.4 fL
PDW 17.3 %
PCT H 0.029 %
P-LCC H 10 10⁹/L
P-LCR 34.5 %

Сообщ о WBC

Незрелая клетка?
Лейкопения
Нейтропения
Лимфопения
Панцитопения

Сообщ о RBC

Анемия

Міністерство охорони здоров'я України
КП «Полтавська обласна клінічна лікарня
ім. М.В. Скліфосовського ПОР»
Клініко-діагностична лабораторія

МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
Форма № 224/о
Затверджена наказом МОЗ України
04.01.2001 р. № 1

КЛІНІЧНИЙ АНАЛІЗ КРОВІ № 21
« 21 » 01 20 20
(дата взяття матеріалу)

Прізвище, ім'я, по батькові

Вік 57

Заклад

Відділення

Медична карта № 1260

Клінічний діагноз (профогляд)

Найменування показників		Результат
Гемоглобін	ч	
	ж	
Еритроцити	ч	
	ж	
Кольоровий показник		
Ретикулоцити		
Тромбоцити		
Лейкоцити		
Швидкість осідання еритроцитів (ШОЕ)	ч	68
	ж	
Нейтрофіли	Міелоцити	01
	Метаміелоцити	04
	Паличкоподібні	4
	Сегментоядерні	89
Еозинофіли		01
Базофіли		01
Лімфоцити		57
Моноцити		21
Плазматичні клітини		01

ПОКЛ КДЛ MINDRAY 5150

ID пробы				117
Режим				WB-CBC+DIFF
ID пациента				
Время анализа		21/01/2020	11:34	
Параметр		Результат	Ед. изм.	
WBC	B	60.48	10 ⁹ /L	
Neu#	B	20.23	10 ⁹ /L	
Lym#	B	29.35	10 ⁹ /L	
Mon#	B	0.01	10 ⁹ /L	
Eos#	H	1.37	10 ⁹ /L	
Bas#	B	33.5	%	
Neu%	H	15.7	%	
Lym%	B	48.6	%	
Mon%	H	0.0	%	
Eos%	B	2.2	%	
Bas%	H	3.12	10 ¹² /L	
RBC	H	90	g/L	
HGB	H	29.0	%	
HCT		92.9	PL	
MCH		28.8	pg	
MCHC	H	310	g/L	
RDW-CV	B	18.2	%	
RDW-SD	B	59.4	fL	
PLT	H	59	10 ⁹ /L	
MPV		9.3	fL	
PDW		15.3	fL	
PCT	H	0.055	%	
P-LCC	H	19	10 ⁹ /L	
P-LCR		31.8	%	

Сообщ о WBC

Незрелая клетка?
Лейкоцитоз
Нейтрофилия
Лимфоцитоз
Моноцитоз
Базофилия

Сообщ о RBC

Анемия
Пат./помеха HGB?

Сообщ о PLT

Патол. распределение PLT
Тромбопения

Міністерство охорони здоров'я України
КП «Полтавська обласна клінічна лікарня
ім. М.В. Скліфосовського ПОР»
Клініко-діагностична лабораторія

МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
Форми № 24/а
Затверджено наказом МОЗ України
04.01.2001 р. № 1

КЛІНІЧНИЙ АНАЛІЗ КРОВІ № 323

« 18 » 01 20 18
(дата кошти матеріалу)

Прізвище, ім'я, по батькові

Вік 49

Заказ

Відділення

Медична карта № 958

Клінічний діагноз (профогноз)

Найменування показників		Результат
Гемоглобін	г	
	ж	
Еритроцити	г	
	ж	
Кольоровий показник		
Регікулоцити		
Тромбоцити		
Лейкоцити		
Швидкість осідання еритроцитів (ШОЕ)	г	
	ж	36
Нейтрофіли	Міелоцити	01
	Метаміелоцити	01
	Палічківдерні	346
	Сегментівдерні	346
Еозинофіли		01
Базофіли		01
Лімфоцити		01
Моноцити		01
Плазматичні клітини		01

ПОКЛ КДЛ MINDRAY 5150

ID проби:	WB-CBC+DIFF			121
Режим				
ID пациента				
Время анализа	18/01/2018 00:46			
Параметр	Результат	Ед. изм.		
WBC	H 0.49	10 ⁹ /L		
Neu#	H 0.13	10 ⁹ /L		
Lym#	H 0.36	10 ⁹ /L		
Mon#	H 0.00	10 ⁹ /L		
Eos#	H 0.00	10 ⁹ /L		
Bas#	0.00	10 ⁹ /L		
Neu%	H 25.3	%		
Lym%	B 72.6	%		
Mon%	H 0.5	%		
Eos%	1.4	%		
Bas%	0.2	%		
RBC	H 1.50	10 ¹² /L		
RSB	H 47	g/L		
HCT	H 14.4	%		
MCV	96.4	fL		
MCH	31.4	pg		
MCHC	326	g/L		
RDW-CV	14.3	%		
RDW-SD	45.7	fL		
PLT	H 31	10 ⁹ /L		
MPV	7.4	L		
PDW	15.8	%		
PCT	H 0.023	%		
P-LCC	H 4	10 ⁹ /L		
P-LCR	12.4	%		

Сообщ о WBC

Лейкопения
Нейтропения
Лимфопения
Панцитопения

Сообщ о RBC

Анемия

Сообщ о PLT

Тромбопения

Міністерство охорони здоров'я України
Д. «Полтавська обласна клінічна лікарня
і. М.В. Скліфосовського ПОР»
Клініко-діагностична лабораторія

Код форми за ЗКУД
Код закладу за ЗЕПО

МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
Форма № 224/о
Затверджена наказом МОЗ України
04.01.2001 р. № 1

КЛІНІЧНИЙ АНАЛІЗ КРОВІ № 172
" 5 " 02 2019 Р.

Прізвище, ім'я, по батькові: ГЕНАБ Вік: 75
Заклад: 2633 Відділення:
Медична карта № 2633
Клінічний діагноз (профогноз):

Найменування показників		Результат
Гемоглобін	ж	
Еритроцити	ж	
Кольоровий показник		
Ретикулоцити		
Тромбоцити		
Лейкоцити		
Швидкість осідання еритроцитів (ШОЕ)	ж	32
Нейтрофіли	Міелоцити	
	Метаміелоцити	
	Паличкоядерні	27
	Сегментоядерні	45
Еозинофіли		0%
Базофіли		0%
Лімфоцити		28
Моноцити		0%
Плазматичні клітини		

ПОКЛ КДЛ MINDRAY 5150 172

ID проби: WB-CBC+DIFF

Режим: WB-CBC+DIFF

ID пацієнта: 05/02/2019 11:58

Время анализа: 05/02/2019 11:58

Параметр	Результат	Ед. изм.
WBC	11.72	10 ⁹ /L
RBC	2.38	10 ¹² /L
Hb	4.71	10 ⁹ /L
Lymph	4.57	10 ⁹ /L
Mon	0.00	10 ⁹ /L
Eos	0.06	10 ⁹ /L
Bas	20.3	%
Neu	40.2	%
Lymph	39.0	%
Mon	0.0	%
Eos	0.5	%
Bas	2.60	10 ¹² /L
RBC	81	g/L
HGB	25.5	%
HCT	97.9	fl
MCV	31.3	pg
MCH	319	g/L
MCHC	24.8	%
RDW-CV	86.5	fl
RDW-SD	331	10 ⁹ /L
PLT	12.4	fl
MPV	16.4	%
PDW	0.412	%
PCT	145	10 ⁹ /L
P-LCC	43.7	%
P-LCR		

Сообщ о WBC
Незрелая клетка?
Лимфоцитоз
Моноцитоз

Сообщ о RBC
Патол. распределение RBC
Анемия

Сообщ о PLT

Міністерство охорони здоров'я України
Львівська обласна клінічна лікарня
№ 1. Сєліфосовського ПОР»
К...: діагностична лабораторія . MS

МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ
Форма № 224/в
Даттверджена наказом МОЗ України
04.01.2001 р. № 1

КЛІНІЧНИЙ АНАЛІЗ КРОВІ № 177
" 16 " 9 20 15.
(дата взяття матеріалу)

Прізвище, ім'я, по батькові
Заклад Відділення Вік 54
Медична карта № 000000000
Клінічний діагноз (профогноз)

Найменування показників		Результат
Гемоглобін	г	
Еритроцити	г	
Кольоровий показник		
Ретикулоцити		
Тромбоцити		
Лейкоцити		
Швидкість осідання еритроцитів (ШОЕ)	мм/г	21
Нейтрофіли	Мієлоцити	0%
	Метамієлоцити	
	Паличкоподібні	
	Сегментоядерні	39%
Еозинофіли		6%
Базофіли		2%
Лімфоцити		40%
Моноцити		1%
Плазматичні клітини		0%

ПОКЛІДЯ MINDRAY 5150
ID проби 118
Режим WB-CBC+DIFF
ID пацієнта
Время анализа 10:12:56
Параметр Результат Единица

VBC	H	1.83	10 ⁹ /L
MCV	H	0.66	10 ⁹ /L
LYM	H	0.98	10 ⁹ /L
MON	H	0.20	10 ⁹ /L
EOS	H	0.00	10 ⁹ /L
BAS	H	0.01	10 ⁹ /L
NEU	H	35.6	%
LYM	H	52.5	%
MON	H	11.0	%
EOS	H	0.2	%
BAS	H	0.7	%
RBC	H	3.62	10 ¹² /L
HGB	H	93	g/L
HCT	H	33.1	%
MCV	H	84.4	fL
MCH	H	23.8	pg
MCHC	H	28.0	g/L
RDW-CV	H	15.8	%
RDW-SD	H	48.1	fL
PLT	H	172	10 ⁹ /L
MPV	H	11.2	fL
PDW	H	15.7	%
PCT	H	0.192	%
P-LCC	H	70	10 ⁹ /L
P-LCR	H	41.0	%

Сообщ о WBC
Лейкопения
Нейтропения

Сообщ о RBC

Сообщ о PLT

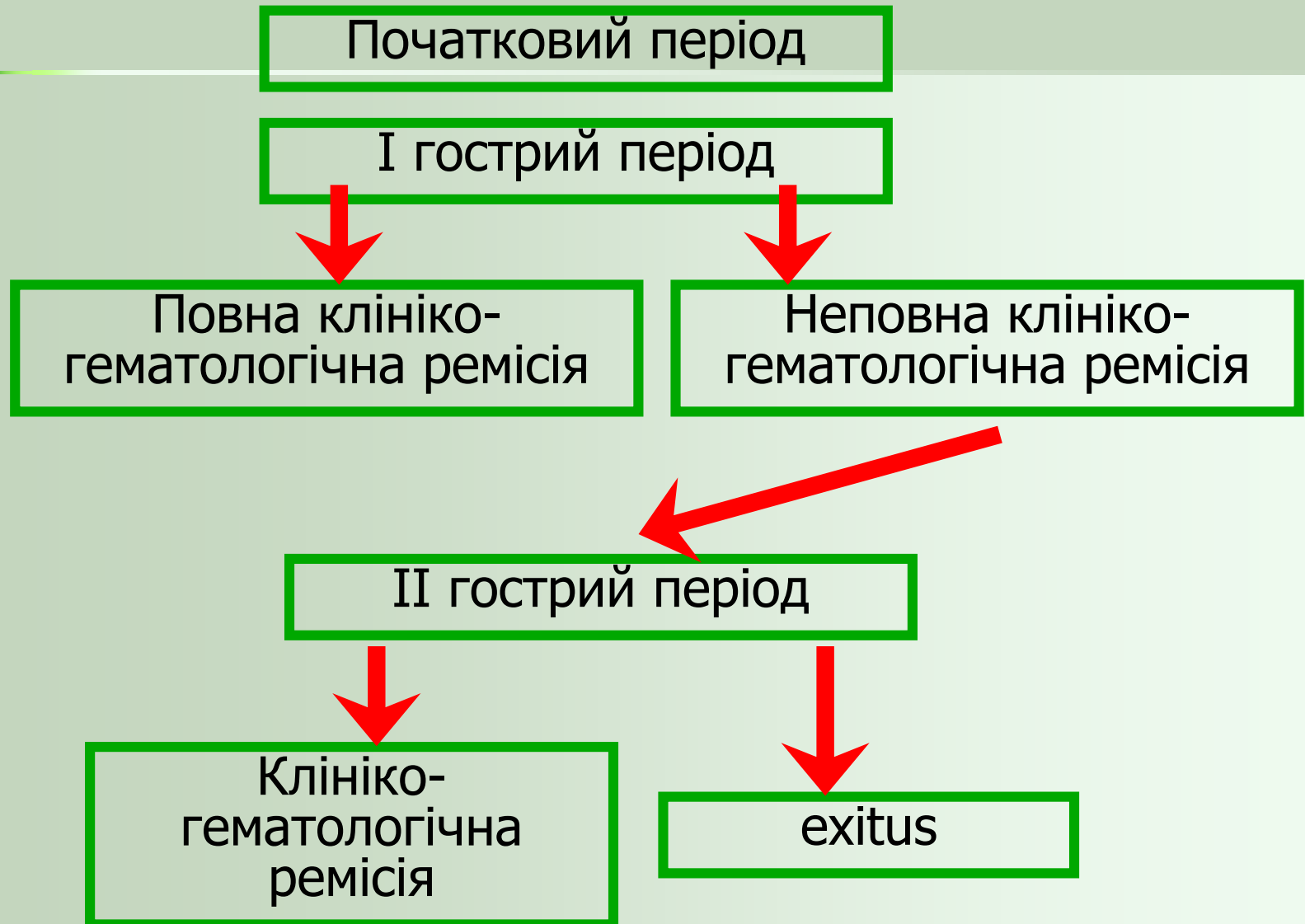
Фактори несприятливого прогнозу ГЛЛ

- вік старше 35 років
- початковий лейкоцитоз $> 30 \cdot 10^9/\text{л}$
- імунологічні варіанти:
зрілий В, пре-Т, біфенотиповий, аберрантний
- чоловіча стать
- Ph-хромосома
- специфічне ураження ЦНС
- відсутність ремісії на 28-й день

Несприятливі прогностичні фактори при ГМЛ

- вік старше 60 років;
- відсутність відповіді на індукційну ПХТ;
- високий лейкоцитоз (більше $30 \times 10^9/\text{л}$);
- високий рівень ЛДГ (більше 700 Од/л);
- трансформація мієлодиспластичного синдрому в ГМЛ;
- М4, М5, М6, М7 варіанти;
- тяжкий геморагічний синдром;
- нейролейкемія;
- несприятливі цитогенетичні аномалії

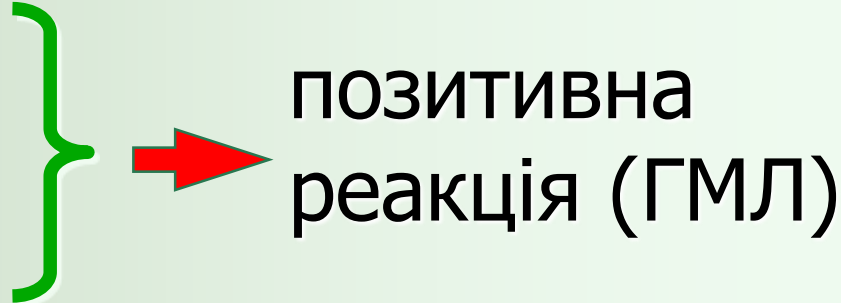
КЛАСИФІКАЦІЯ LA по періодам

Повна клініко-гематологічна ремісія

1. Мієлограма – бласти $<5\%$, ЛФ $<30\%$, співвідношення інших ростків - N, клітинність к/м $> 20\%$.
2. Гемограма: Hb ≥ 120 г/л (чол), 110 г/л (жін)
нейтрофіли $\geq 1,8 \cdot 10^9$ /л,
тромбоцити $\geq 100 \cdot 10^9$ /л,
бласти – відсутні.
3. Відсутність позакістково-мозкових симптомів лейкемії (N розміри печінки, селезінки, лімфовузлів, відсутність нейролейкемії).

Як відрізнити ГМЛ від ГЛЛ

1. Морфологія стернального пунктату
  2. Цитохімія
мієлопероксидаза
судан чорний В
  3. Імунофенотипування
    - **проточна цитометрія;**
    - **імуноцитохімія (виявлення лімфоїдних антигенів)**
  4. Цитогенетичне дослідження (поломки хромосом)
-
- позитивна реакція (ГМЛ)

Цитогенетичні порушення

ГЛЛ	ГМЛ
1. Транслокація t (9; 22) – філадельфійська хромосома (прото-онкоген (9q 34) і bcr-ген (22q 11) з'єднуються → химерний ген (кодує білок з ↑ тирозинкіназною активністю) - у молодих – 20-30% випадків; - у осіб похилого віку – 50% випадків. 2. t (9; 22) ГЛЛ із незрілих В-клітин → найгірший прогноз.	1. Транслокація t (15; 17) специфічна для ГПЛ. 2. Транслокація t (8; 21), поламки 16-й хромосоми (в т.ч. перичентрична інверсія) → сприятливі (в 90% - повна ремісія). 3. Перичентрична інверсія inv (16) → рецидиви з ураженням ЦНС. 4. Делеція із залученням довгого плеча 5 і 7-й хромосом (вторинні ГМЛ) в результаті лікування - 60-80% випадків. Поганий прогноз.

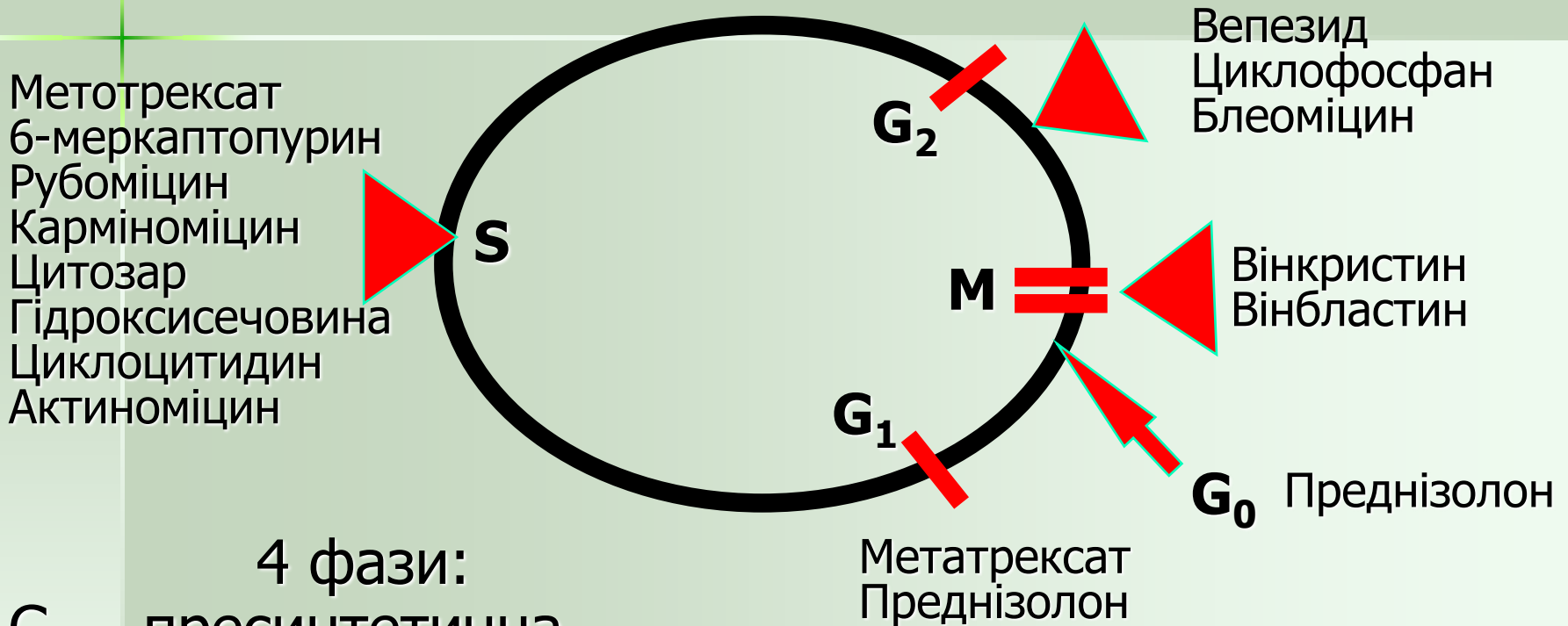
Принципи хіміотерапії

1. Доза – інтенсивність
(адекватність дози цитостатиків і дотримання міжкурсних інтервалів).
2. Комбінація цитостатиків з метою:
  - отримання max. ефекту;
  - ↓ вірогідності розвитку медикаментозної резистентності.
3. Етапність терапії.
4. ↓ дози ХП на 20% $\Rightarrow$ ↓ ефективність лікування на 50%.
5. Низькі дози ХП $\Rightarrow$ резистентність пухлинних клітин.

Етапи лікування LA

1. Індукція ремісії – редукція пулу лейкемічних клітин до рівня, який не виявляється при світловій мікроскопії кісткового мозку.
2. Консолідація / інтенсифікація ремісії – ліквідація «залишкової хвороби».
3. Підтримуюча терапія – попередження рецидиву – тривалий прийом ХП або поєднання з курсами ПХТ.

Дія цитостатиків на різні клітини в різних стадіях мітотичного циклу

4 фази:

- G₁ – пресинтетична
- S – фаза синтезу ДНК
- G₂ – премітотична
- M – мітотична
- G₀ – стан спокою

АЛГОРИТМ лікування ГМЛ

ЛІКУВАННЯ

1. Антиметаболіти – антагоністи метаболітів – попередників НК:

- 6-меркаптопурин (пури-нетол) 50 мг;
- метотрексат – 20 мг/м² в/в або в/м;
- цитозину арабінозид 30-100 мг/м² на добу.

2. Антимітотичні – блокада мітозу в стадії метафази (денатурація тубуліну):

- вінкристин 1 мг (1-2 мг/добу) – не частіше 1 рази в 7 днів.

3. Алкілюючі – порушення синтезу НК:

- циклофосфан 200-400 мг/м².

- 4. Антибіотики** – антрацикліни – пригнічення синтезу РНК і ДНК: рубоміцин 25-50 мг/м².
- 5. Ферменти** – L-аспарагіназа (руйнує незамінну АК і клітини, які її потребують):
  - 5 000 МО/м² через день 14-28 день індукції ремісії при ГЛЛ.
- 6. Епіподофілотоксини:** діють на G₂-фазу мітозу:
  - вепезид 2% 5 мл – 30 мг/м² щоденно 1-5 дні.
- 7. Антракіноїди:**
  - мітоксантрон 10 мг/м²
- 8. Похідні нітрозосечовини:**
  - ломустин 100 мг в/в 1 раз на добу.

ГЛЛ – індукція ремісії по протоколу Hoelzer

1-28-й день (I фаза)	– вінкристин, рубоміцин, преднізолон, L-аспарагіназа
29-57-й день (II фаза)	– циклофосфан, цитозину арабінозид, 6-МП

ГМЛ – індукція ремісії «7+3»

- арабінозид (цитозар) 100 мг/м² на добу в/в – 7 днів;
- рубоміцин (даунорубіцин) 45 мг/м² або ідарубіцин (заведос) 12,5 мг/м² на добу в/в – 3 дні.

ПРОФІЛАКТИКА НЕЙРОЛЕЙКОЗУ

(інтралюмбальне введення цитостатиків):

- метотрексат 15 мг
  - цитозар 40 мг
  - дексаметазон 4 мг
-
- інтратекально

Згідно вимог протоколу – в 1-й день ПХТ.

Диспансерний нагляд LA

Клінічна компенсація

– 1 раз на 7-10 днів

Стадія ремісії – 1-2 рази в місяць.

Огляди суміжними спеціалістами:

- стоматолог
  - отоларинголог
  - офтальмолог
  - невропатолог – 1 раз в 1-2 місяці.
- } за показаннями

ОБСТЕЖЕННЯ:

- ЗАК + тромбоцити – 1-2 рази в місяць
  - ЗАС – 6-8 рази на рік
  - Стернальна пункція – при кожному курсі реіндукції (1 раз на 3 місяці)
  - РЇ-обстеження ОГК – 2-3 рази на рік
  - Трепанобіопсія – 1 раз на рік
-
- попередження інфекційних ускладнень
  - працевлаштування – суто індивідуально.

Клінічний приклад:

Хворий С., 16 років

- Поступив у гематологічне відділення 11.01.2012р. **зі скаргами** на виражену загальну слабкість, головний біль, біль в усьому тілі, оніміння підборіддя, слабкість у кінцівках (неможливість піднятися по сходинках)
- **З анамнезу:** вважає себе хворим з 20-х чисел грудня 2011 року, коли з'явилося підвищення температури тіла до фебрильних цифр
- 2 січня 2012 року з'явилась неврологічна симптоматика, госпіталізований у реанімаційне відділення Чутівської ЦРЛ з підозрою на нейроінфекцію

Об'єктивно при госпіталізації

- Загальний стан середньої тяжкості. Шкіра бліда. Видимі слизові блідо-рожеві. Пальпуються помірно збільшені підщелепні лімфовузли до 1,2 см, м'якоеластичні, безболісні
- У легенях везикулярне дихання
- Перший тон на верхівці ослаблений. Систолічний шум на верхівці та в т. Боткіна, ЧСС 102 в 1/хв, АТ 110/60 мм рт. ст.
- Живіт м'який, при пальпації безболісний
- Печінка, селезінка не збільшені

При обстеженні в ПОКЛ:

- У гемограмі (11.01.2012) ер. $3,8 \times 10^{12}/\text{л}$, Нв 123 г/л, тр. $200 \times 10^9/\text{л}$, **лейк. $10,3 \times 10^9/\text{л}$** , б-1%, е-3%, бласти-0%, **мієл– 3%, юн-5%, п-9%, с-55%, л-16%, мон-8%, пл-0, ШОЕ 60мм/год**
- У мієлограмі (11.02.2012): мієлокаріоцити **165 г/л, бласти 46%**
- Цитохімічне дослідження: на мієлопероксидазу негативна, а-нафтилестераза негативна, PAS-реакція на глікоген дифузна слабо виражена
- Імуноцитохімія: бласти CD19+, антиген CD7+ в поодиноких бластах.

Висновок: Гострий лімфобластний лейкоз В-лінійного походження

Біохімічний аналіз крові

- АЛТ 55 Од/л, АСТ 67 Од/л,
- ЛФ 492 Од/л, ГГТП 76 Од/л
- ЛДГ 4847 Од/л
- Загальний білок 74 г/л
- Альбумін 42 г/л
- Білірубін 7,2 - 1,8 - 5,4 мкмоль/л
- Азот сечовини 28 мг/%
- Сечова кислота **502 мкмоль/л**

Аналіз спинномозкової рідини:

Цитоз **101×10⁶/л** (переважно бласти)

Діагноз: Гострий лімфобластний лейкоз, В-лінійний, І-й гострий період.

Нейролейкоз з лікворно-дистензійним синдромом, рефлекторно-пірамідною недостатністю в руках і правій нозі, мініпарезом в лівій нозі, астеничним синдромом

- Призначено: 1-й курс індукції ремісії згідно режиму Hoelzer (преднізолон замінено на дексаметазон)
- Проведено лікування нейролейкозу – серія люмбальних пункцій із введенням цитостатиків, до 3-х нормальних

При повторній госпіталізації 27.02.2012

- Скарги на загальну слабкість, задишку, серцебиття, періодичний біль у кістках, підвищення температури тіла до 38°C
- Об'єктивно: загальний стан середньої тяжкості. Шкіра бліда. Видимі слизові блідо-рожеві. Пальпуються помірно збільшені підщелепні лімфовузли до 1,2 см, м'якоеластичні, безболісні
- У легенях везикулярне дихання
- І тон на верхівці ослаблений. Систолічний шум на верхівці та в т.Боткіна

- ЧСС 88 в 1/хв, **АД 100/60 мм рт. ст.**
- Живіт м'який, безболісний
- Печінка, селезінка не збільшені
- У гемограмі: анемія легкого ступеню **Нв 91 г/л, ер. $3,07 \times 10^{12}/л$, тр. $339 \times 10^9/л$** , лейкоц. $7,1 \times 10^9/л$, **мієл 1%, мета 3%, п-3%, с-23%, бласти-1%, э-1%, баз-1%, лім 62%, мон 5%, пл 0%**
- У мієлограмі: кіл-сть мієлокаріоцитів 100 Г/л, **бласти 50%**
- У люмбальній пункції: цитоз $37 \times 10^6/л$

Резистентність до стандартної схеми ПХТ
Зміна тактики, призначення ПХТ для
резистентних форм ХЛЛ згідно режиму RASOP

Хронічний мієлолейкоз (ХМЛ)

ХМЛ – пухлина, що виникає з клітини-попередниці мієлопоезу, загальної для:

- гранулоцитарного (основного проліферуючого ростка);
- еритроїдного,
- мегакаріоцитарного ростка,

що обумовлює залучення у процес клітинних елементів усіх вищевказаних рядів гемопоєзу.

Це підтверджується наявністю патогномонічної для ХМЛ аномальної **Ph-хромосоми** в усіх клітинах мієлопоезу (88-97%).

У лімфоцитах Ph' – відсутня.

Критерії хронічної фази ХМЛ

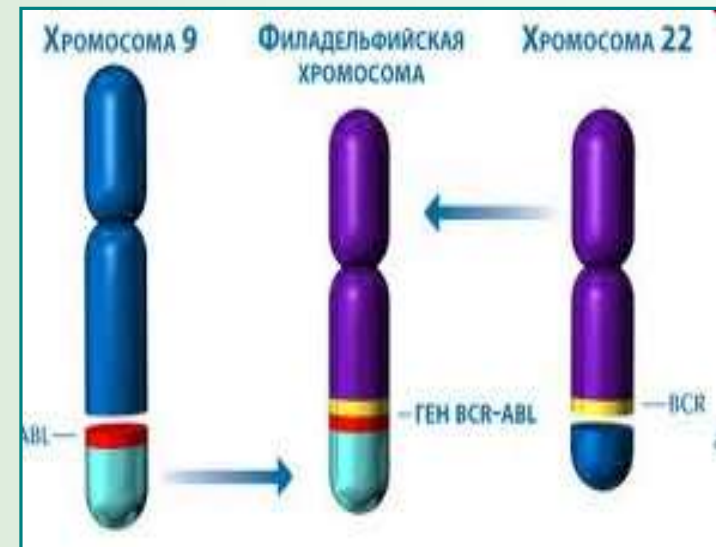
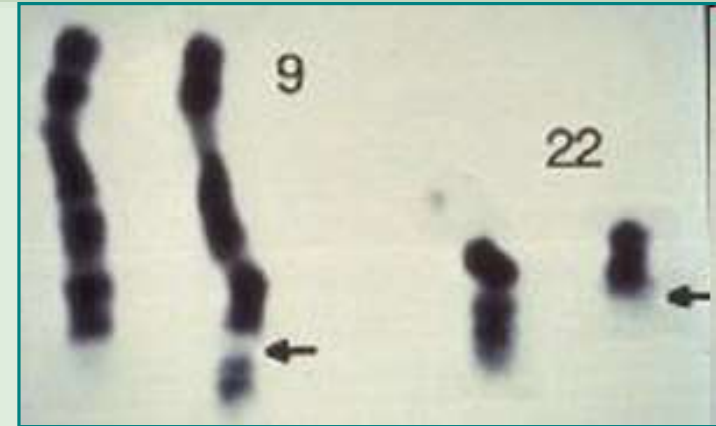
гемограма:

- Лейкоцитоз $> 30,0$ Г/л із зсувом у лейкограмі
- Збільшення проценту базофілів і еозинофілів – «базофільно-еозинофільна асоціація»
- Рівень тромбоцитів нормальний або підвищений до 1 млн/мл

Критерії хронічної фази ХМЛ (мієлограма, цитогенетичне і молекулярно-генетичне дослідження)

- Гіперплазія гранулоцитарного ростка
- Гіперплазія мегакаріоцитарного ростка
- Гіпоплазія еритроїдного ростка (лейкоцитарно-еритроцитарний індекс >10)
- Наявність Ph-хромосоми $t(9;22)$ у клітинах мієло- і лімфопоезу
- Наявність bcr-abl онкогену
- Гістологічно – гіперплазія гемопоетичних клітин

Критерії діагнозу фази акселерації ХМЛ

- Збільшення кількості лейкоцитів, незважаючи на лікування
- Лихоманка $>38,5^{\circ}\text{C}$ понад 1 тиждень без ознак інфекції
- Втрата ваги більше 2 кг за 30 днів
- $\downarrow$ тромбоцитів $>50\%$ від початкового рівня за 30 днів
- Прогредієнтна тромбоцитопенія $\downarrow 100 \times 10^9/\text{л}$
- Прогредієнтна анемія, гемоглобін $\downarrow 90 \text{ г/л}$
- Прогредієнтна спленомегаля
- Збільшення бластів $\geq 10\%$ в периферії або к/м
- Збільшення базофілів в периферичній крові $> 20\%$
- Поява додаткових цитогенетичних аномалій

Критерії діагнозу бластної кризи ХМЛ

- Кількість бластів і промієлоцитів у периферичній крові $> 30\%$
- Кількість бластів і промієлоцитів в к/м $> 50\%$ усіх ядерних елементів
- Цитологічно або гістологічно екстрамедулярні бластні інфільтрати

За цитохімічними ознаками виділяють 3 варіанти бластної кризи:

- Мієлоїдний
- Лімфоїдний
- Змішаний

Лікування:

1. Трансплантація стовбурових гемопоетичних клітин
2. Інгібітори тирозинкіназ (імаїніб – глівек, нілотиніб - тасигна)
3. Інтерферонотерапія (α -інтерферон)
4. Хіміотерапія
5. Симптоматична терапія

Трансплантація гемопоетичних стовбурових клітин

- Аллогенна трансплантація стовбурових клітин кісткового мозку
- Проводять у осіб молодших 30-ти років
- У ранній хронічній фазі, краще в 1-й рік після постановки діагнозу
- За наявності HLA-сумісного донора

**5-ти річна безрецидивна виживаність
у 30-50%**

Інгібітори тирозинкіназ – імаїніб (Глівек)

- Діє на молекулярні механізми – інгібує тирозинкіназу, яку продукує химерний ген BCR-ABL

Блокада проліферації та індукція апоптозу в Ph-позитивних клітинах

- **Рекомендована доза:**
- у хронічній фазі 400 мг/добу
- у фазі акселерації 600 мг/добу
- у фазі бластної кризи 800 мг/добу

Інтерферон (ІФ)

α -ІФ – пригнічує ріст колоній гранулоцитів і моноцитів;

γ -ІФ – пригнічує ріст стовбурової клітини.

Доза: α – $3-5 \cdot 10^6$ ОД/м²

γ – 0,25-0,5 мг/м² - в/м щоденно 3-12 місяців

Інтрон, реальдирон

ІФ + цитостатики

У період бластної кризи – тактика як при ГЛ.

У комплексному лікуванні:

- гемотрансфузії;
- протизапальна терапія ;
- при масивному руйнуванні лейкоцитів - алопурінол
- плазмосорбція

Хіміотерапія:

- ☐ **Гідреа** (препарат гідроксисечовина) – антиметаболіт, пригнічує синтез ДНК
- ☐ Призначають з метою зменшення пухлинної маси
- ☐ Менше побічних ефектів, ніж у мієлосану, не діє на гонади, менш виражена гіпоплазія. Відсутній синдром відміни.

Схема прийому гідроксисечовини:

Кількість лейкоцитів $\times 10^9/\text{л}$	Доза Гідреа мг/кг/добу
Більше 100	50
40-100	40
20-40	30
10-20	20
5-10	10

Мієлосан – алкілююча сполука

Мієлосан (дія на стовбурову клітину) – пригнічення клітинної проліферації мієлоїдного ряду

α – $20-30 \cdot 10^9/\text{л}$ – 2-4 мг на добу;

α – $>100 \cdot 10^9/\text{л}$ – виражена гепатоспленомегалія – 6-8 мг на добу щоденно;

$\alpha \downarrow$ в 2 рази – добова доза $\downarrow$ в 2 рази

$\alpha \downarrow$ до $30 \cdot 10^9/\text{л}$ – тільки 2 мг/добу

Курс 3-5 тижнів – доза 300 мг.

При $\alpha \downarrow$ до $12-15 \cdot 10^9/\text{л}$ – рання відміна препарату, не зважаючи на повну нормалізацію периферичної крові.

Якщо резистентність до мієлосану – **мієлобромол**

по 125-250 мг щоденно або через день;

α більше $500 \cdot 10^9/\text{л}$ – дозу $\uparrow$ до 500 мг – 3-6 тижнів.

Симптоматична терапія

- Тромбоцитоз – анагрелід
- Гіперлейкоцитоз – гідроксисечовина
- Профілактика синдрому пухлинного лізису – аллопуринол
- Спленектомія і опромінення селезінки не впливає на тривалість розгорнутої стадії захворювання і життя хворих

Диспансерне спостереження

Частота спостережень – 1 раз на місяць.

Огляди: терапевт, акушер-гінеколог, отоларинголог, уролог – 1 раз на рік.

Обстеження:

- ЗАК + тромбоцити – 1 раз на місяць.
- Стернальна пункція + трепанобіопсія – 1 раз в 2-3 роки.
- Біохімічний аналіз крові – 2 рази на рік
- Rõ-графія скелету – 1 раз в 2 роки.

ЗАХОДИ:

1. Режим праці і відпочинку
2. Санація вогнищ хронічної інфекції
3. Госпіталізація:
  - при виникненні інфекції та ін. захворювань;
  - при бластній кризі
4. Працевлаштування
5. Санаторно-курортне лікування

Хронічний лімфолейкоз (ХЛЛ)

Зрілоклітинна пухлина імунокомпетентної системи.

Клітинний субстрат – морфологічно зрілі лімфоцити, в основному В-популяції (95%), рідше Т-лімфоцити.

Особливість лімфоцитів – функціональна неповноцінність, порушення механізму антитілоутворення ⇒ сприяє інфекційним процесам.

Функціонально інертні лімфоцити мають тривалий життєвий цикл, накопичуються в паренхіматозних органах.

Хронічний лімфолейкоз

ХЛЛ – злоякісна проліферація малих лімфоцитів з тенденцією до накопичення їх у кістковому мозкові, периферичній крові, лімфовузлах, селезінці та печінці.
Субстрат: - В-ЛФ (95%)   - Т-ЛФ (5%)

ЕПІДЕМІОЛОГІЯ

30% усіх випадків лейкемії.

Поширеність:

чоловіки – 3,9

жінки – 2,0

на 100 тис. населення

90% хворих старше 50 років

Ризик у родичів I ступеню родинності
в 3 рази більший, ніж в решті популяції.

КЛІНІКА

За морфологічними ознаками:

В-ХЛЛ

- дрібноклітинний (типовий) $> 90\%$ малих лімфоцитів;
- пролімфоцитарно-лімфоцитарний ($< 90\%$ малих ЛФ, $> 10\%$ і $< 55\%$ пролімфоцитарний)
- змішано-клітинний ($< 90\%$ малих ЛФ, $> 10\%$ великих, $< 10\%$ пролімфоцитів)

Т-фенотип – Т-клітини.

За особливостями клінічних проявів

1. Типовий варіант:
  - з повільним перебігом (доброякісний)
  - зі швидким перебігом (злоякісний)
2. Пухлинний
3. Кістково-мозковий
4. Селезінковий

СТАДІЇ ХЛЛ

- I. Початкова
- II. Виражених клінічних проявів (розгорнута)
- III. Термінальна (бластна криза)

КРИТЕРІЇ ДІАГНОСТИКИ

1. Лімфоцитоз > 5.0 Г/л
2. Системна лімфаденопатія
3. Спленогепатомегалія
4. У крові: лейкоцитоз,
лімфоцити $> 80-90\%$ - лімфоцитоз
(відносний і абсолютний)
клітини Боткіна-Гумпрехта
5. Лімфоїдна проліферація кісткового мозку

Класифікація ХЛЛ по Rai K. (1975)

- **0** – ізольований лімфоцитоз периферичної крові (медіана виживаності більше 15 років)
- **I** – лімфоцитоз + лімфоаденопатія (медіана виживаності 9 років)
- **II** – лімфоцитоз + спленомегалія і/або гепатомегалія, незалежно від збільшення лімфовузлів (медіана виживаності 5 років)
- **III** – лімфоцитоз + анемія (гемоглобін $< 110\text{г/л}$), незалежно від збільшення лімфовузлів (медіана виживаності 2 роки)
- **IV** – лімфоцитоз + тромбоцитопенія $< 100 \times 10^9/\text{л}$, незалежно від збільшення лімфовузлів

Міжнародна система (**Binet** і співавт., 1981) за стадіями:

- A. Поширеність процесу
З лімфатичних поля.
- B. Генералізоване ураження
усіх периферичних лімфовузлів,
печінки і селезінки.
- C. Цитопенія:
анемія Hb – 100 г/л і нижче,
тромбоцитопенія
(тромбоцити $100 \cdot 10^9/\text{л}$ і нижче)

Т-клітинний варіант ХЛЛ

- спленомегалія (значна)
- гепатомегалія
- ураження шкіри (оперізуєчий лишай, кропив'янка, еритема)
- збільшення периферичних лімфовузлів із залученням також вісцеральних

Перебіг захворювання швидко прогресуючий з можливим переходом у бластну кризу.

Диференціальна діагностика

1. Захворювання з лейкемоїдною реакцією лімфоцитарного типу:
  - tbc
  - інфекційний мононуклеоз
  - інфекційний лімфоцитоз
2. Симптом лімфаденопатії:
  - лімфоми (конгломерати, щільні)
  - ЛГМ (еозинофілія, лімфовузли щільні). Немає лімфоцитозу, спостерігається нейтрофільний лейкоцитоз.
Діагностика – гістологічне дослідження лімфовузла.
3. Неходжкінська зрілоклітинна злоякісна лімфома (НЗЛ) в стадії лейкемізації.
При НЗЛ – відсутність $\alpha\uparrow$, $\uparrow$ ЛФ, поява симптомів при подальшому розвитку захворювання.

Показання до початку лікування (хіміотерапії)

- Синдром пухлинної інтоксикації (проливні поти, температура $\uparrow 38^{\circ}\text{C}$ (більше 2 тижнів), втрата ваги (більше 10% за 6 місяців)
- Анемія, тромбоцитопенія (обумовлені пухлинною інтоксикацією) III, IV стадія по Rai
- Аутоімунна гемолітична анемія
- Лімфоаденопатія і/або спленомегалія з компресією органів
- Час подвоєння лімфоцитів менше 6 місяців
- Лейкоцитоз більше $100 \times 10^9/\text{л}$
- Рихтерівська трансформація

Лікування

1. Початкова стадія – лікування не показано (режим праці та відпочинку, дієта).
  2. Розгорнута стадія (ЛФ ↑, гепатоспленомегалія) гіперлейкоцитоз:
    - хлорбутин (лейкеран) – помірне ↑ ЛФ по 10-15 мг/добу - курс 300-700 мг;
    - циклофосфан 200-400-600 мг на добу в/в, в/м, per os, курсова доза - 8-15 г.
Щоденно або через день, при значній генералізації лімфоїдних органів і сублейкемічному лейкоцитозі
- Виражена протипухлинна дія,
мін цитопенічна дія.

Аналоги

пурину- флударабіну фосфат

(флудара) 25 мг/м² на добу в/в крапельно
на 200 мл 0,9% NaCl

3-5 днів з інтервалом в 1 місяць
або кладрибін.

Моноклональні антитіла (таргетна терапія)

- Анти CD-20 – Ритуксимаб (Мабтера)
- Анти CD-52 – Алемтузумаб (Маб-Компат)

Сучасні підходи до лікування ХЛЛ:

- Ритуксимаб+СОР (R-COP)
- Ритуксимаб+СНОР (R-CHOP)
- Ритуксимаб+FC (R-FC)

Критерії повної ремісії при ХЛЛ (по NCI-WG) :

1. Відсутність лімфаденопатії при об'єктивному та інструментальному дослідженні (Rtg-графія легень, УЗД черевної порожнини, КТГ).
2. Відсутність гепатоспленомегалії.
3. Відсутність загальних інтоксикаційних симптомів (гіпертермія, нічна пітливість, втрата ваги).
4. Нормалізація показників крові (протягом не менше двох місяців):
  - гранулоцитів $\geq 1,5 \cdot 10^9/\text{л}$;
  - лімфоцитів $\leq 4,0 \cdot 10^9/\text{л}$;
  - гемоглобін $> 110 \text{ г/л}$;
  - тромбоцитів $> 100 \cdot 10^9/\text{л}$.

Критерії повної ремісії при ХЛЛ (по NCI-WG) :

5. Нормальна клітинність кісткового мозку з кількістю лімфоцитів $< 30\%$ через 2 місяці після досягнення клінічної і лабораторної ремісії.
6. Відсутність вогнищового або дифузного росту в трепанобіоптаті.
7. Кількість ко-експресуючих $CD5^+CD19^+$ лімфоїдних клітин в кістковому мозкові $< 10\%$.
8. Нормалізація співвідношення к/л.

При рецидиві ХЛЛ, який виник пізніше, ніж через 12 місяців ремісії, слід застосовувати ту ж схему терапії, яка привела до ремісії.

Якщо ремісія тривала менше 12 місяців, слід застосувати альтернативний цикл.

Диспансерне спостереження

Стадія ремісії – 1 раз в 3-4 місяці.

Стадія загострення – за показаннями.

Огляди: терапевт, невропатолог, отоларинголог – 1 раз на рік.

Обстеження:

1. ЗАК + тромбоцити + ретикулоцити:
  - ремісія – 1 раз на 3 місяці;
  - загострення – за показаннями.
2. Стернальна пункція – 1 раз на рік.
3. РЇ-скопія ОГК – 1 раз на рік.
4. Проба Кумбса, Ig – 1 раз на 2 роки.
5. Біохімічний аналіз крові – 1 раз на рік.

ЗАХОДИ:

1. Режим праці та відпочинку.
2. Санація вогнищ хронічної інфекції.
3. Госпіталізація:
  - при виникненні інфекції та ін. захворювань;
  - при бластній кризі.
4. Працевлаштування.
5. Санаторно-курортне лікування.

Дякую за увагу!